

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

ירושלים, ה' אב, תשפ"א
14 יולי, 2021
בתשובתך נא ציין:
תיק מס' 2015-21-0293

לכבוד,

ג.נ,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

(סימוכין: פנייתך מיום 06/05/2021)

בפנייתך שבסימוכין, ביקשת לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע"), לקבל מידע בנוגע ליישום החלטת ממשלה מספר 260 מיום 26/07/2020, שעניינה "תכנית להאצת השירותים הדיגיטליים לציבור ולקידום הלמידה הדיגיטלית ותיקון החלטת ממשלה" (להלן: "החלטה 260").

לאחר בירור בקשתך, הריני להשיבך כדלקמן:

באשר לסעיפים 14א' ו-14ד להחלטה 260 ולבקשותיך בעניינם (תשתיות VC ו-ODR):

1. **תשתיות VC:** בחודשים האחרונים נפרשה תשתית מצלמות היקפיות, מיקרופונים וכיו"ב, אשר מאפשרת קיום דיונים ב-VC בדרך משופרת באולמות הדיונים של בתי הדין במשרד המשפטים. על בסיס מערכת זו, התקיימו דיונים בהיוועדות חזותית ודיונים היברידיים (בהם חלק מהצדדים נוכחים באולם בית הדין, וחלקם משתתפים בדיון מרחוק). לצד זאת, משרד המשפטים מאפיין כיום מערכת ייעודית לקיום דיונים משפטיים בהיוועדות חזותית, בשיתוף-פעולה עם הנהלת בתי המשפט ומיזם "ישראל דיגיטלית". נכון למועד המענה לבקשתך, אפיון המערכת ושלב "מוק אפ" הסתיימו, אך פיתוח המערכת מתעכב, בין היתר לנוכח עיכוב אספקת שירותי ענן על גבי פלטפורמה ציבורית (פרויקט "נימבוס"), ולנוכח הדרישה להקים את המערכת בבתי הדין על בסיס תשתית הענן הממשלתי.

טרם הושלמה הבדיקה ביחס למספר הדיונים שהתקיימו בהיוועדות חזותית, ונתונים בדבר שימוש כללי בתשתית. על כך נשיב בתום המלאכה.

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

2. בתקופת משבר נגיף הקורונה החלו לפעול במשרד המשפטים שני בתי דין לענייני קורונה: בית הדין לעררי קורונה על החלטות שירות התעסוקה; ובית הדין לעררי קורונה על החלטות רשות המיסים לעניין מענקי השתתפות בהוצאות. בתי דין אלו מתנהלים באופן דיגיטלי מקצה לקצה, באמצעות פלטפורמות היוועדות חזותית (לראשונה בישראל). נושא הדיונים בהיוועדות חזותית בערכאות אלו הוסדר בחוק מענק לעידוד תעסוקה (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, וחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020. כמו כן, צפויה להיות מקודמת חקיקה בנושא היוועדות חזותית בערכאות במסגרת חוק ההסדרים 2021-2022.

3. בנוסף, במהלך תקופת משבר נגיף הקורונה, התקיימו דיונים באמצעות היוועדות חזותית בבתי הדין לפי חוק הכניסה לישראל, בית הדין ברשות הפטנטים, ולשכות המפקחים על בתי משותפים (להם סמכויות שיפוטיות מקבילות לסמכות בית משפט שלום בנושאים שתחת סמכותם). הדיונים שהתקיימו בבתי הדין לוו במחקרים שבוצעו על-ידי צוות משותף למטה המשרד, מחלקת ייעוץ וחקיקה והנהלת בתי הדין. הצוות עוסק בימים אלו בהבניית מדיניות לניהול דיונים בהיוועדות חזותית במשרד המשפטים, בין היתר בהתאם לממצאי מחקרו. במהלך תקופה זו, פורסם תזכיר תקנות לעניין קיום דיונים בהיוועדות חזותית בבית הדין של רשם הפטנטים.

4. **תשתית ODR**: בשנה האחרונה, בוצעה עבודת מטה מקיפה בתחום, הכללה אפיון מתקדם, תוך שיתוף פעולה עם גורמי משרד המשפטים, הנהלת בתי המשפט ו-"ישראל דיגיטלית". לצורך קידום הנושא לא נדרש שינוי חקיקה ומשכך לא עלה צורך לגיבוש המלצות לשינוי חקיקה או תזכירים לעניין זה. על כן, לא קיים במשרד המשפטים מידע כמבוקש כך שבקשתך לעניין זה נדחת לפי סעיף 8(3) לחוק חופש המידע.

5. בנוסף לאמור לעיל, משרד המשפטים ביצע מספר פרויקטים נוספים במסגרת יישום סעיף 5 להחלטה 260, וביניהם:

- א. השקת שירות הפקדת צוואה באופן מקוון ללא התייצבות פיזית, וטרנספורמציה דיגיטלית מלאה של הליך אישור בקשת קיום ירושה וצוואה ב-One Stop Shop.
- ב. השקת שירות המאפשר לעורכי-דין שעברו הכשרה מטעם האפטרופוס הכללי, לערוך באופן מקוון ייפוי כוח מתמשך.

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

ג. השקת שירות רישום חברה באופן מקוון בהזדהות של בעלי המניות והדירקטורים באמצעות מערכת ההזדהות הממשלתית, ללא צורך בהתייצבות פיזית, הגשת תקנון החברה ואימות מסמכי התקנון על-ידי עורך דין. במסגרת שירות זה, קיימת אפשרות לעשות שימוש בתקנון חברה מובנה מקוון, תוך מתן אפשרות לרושם החברה להטמיע בתקנון המובנה סעיפים נוספים לפי בחירת הלקוח. בכוונת משרד המשפטים להרחיב את הפרויקט, כך שתתאפשר הקמת חברה במקום אחד באופן מקוון, בשיתוף פעולה עם רשות המיסים. מטרת הפרויקט הינה לאפשר הגשה מקוונת באתר אחד, של כלל המסמכים הדרושים להקמת חברה, לרבות איחוד מלוא השדות והמסמכים הנדרשים לשם פתיחת תיק חברה ברשויות המס במקום אחד. כיום, קיים לפרויקט אפיון עסקי, ומשרד המשפטים שואף לסיים את תיקוני החקיקה הנדרשים במסגרת זו, ולעגן את הפרויקט בתוכניות העבודה של הגופים המשותפים.

באשר לסעיפים 25-27 להחלטה 260 – הקמת תשתית להנפקת אימות דיגיטלי לתעודות ציבוריות (להלן: "אפוסטיל דיגיטלי"):

1. עם אישור החלטה 260 החל משרד המשפטים לפעול באופן מיידי ליישום סעיפי ההחלטה הנוגעים לאפוסטיל דיגיטלי. בתוך כך, הוקם צוות היגוי לניהול הפרויקט, בראשות גבי קרן רבי, ראש מנהלת היחידות המקצועיות וסמנכ"לית השירות של משרד המשפטים. בצוות חברים נציגי משרד המשפטים מיחידות המשרד הרלוונטיות: אגף מערכות טכנולוגיות דיגיטליות ומידע, אגף השירות, אגף אסטרטגיה, מחלקת רישוי נוטריונים, המחלקה הבין-לאומית ביעוץ וחקיקה, יחידת ממשל זמין ברשות התקשוב הממשלתי, ומשרד החוץ. נכון למועד מתן המענה בבקשתך, הצוות קיים למעלה מ-60 ישיבות של הצוות המלא ושל צוותי המשנה שעוסקים בהיבטים שונים של הפרויקט, ובכלל זאת: פגישות עם משרדי ממשלה שותפים, התייעצות עם ממשלות זרות המפעילות שירותי אפוסטיל דיגיטלי וגורמים רלוונטיים נוספים.

אין בידנו מסמך המרכז את מועדי הפגישות, כך שאיתורן באופן פרטני ומדויק תדרוש מעבר ידני על כלל היוםנים הרלוונטיים לתקופה ממושכת וכריית המידע מתוכם. על פי הערכת הגורמים המקצועיים, בדיקה כאמור תדרוש הקצאת משאבים בלתי סבירה ולכן נדחית לפי סעיף 18(1) לחוק חופש המידע. המענה לאינטרס הציבורי במידע, ניתן באמצעות הערכת הגורמים המקצועיים כי מדובר בכ- 60 פגישות כאמור. ככל שתבקשי לצמצם את הבדיקה לתקופה זמן מוגדרת וקצרה, ניתן יהיה לבחון זאת.

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

כמו כן, יודגש, כי המדובר בצוות ליישום ההחלטה, אשר לא היה אמון על הפקת המלצות אלא על הפן היישומי של ההחלטה גופה. על כן, לא קיימות במשרד המלצות כמבוקש ובקשתך נדחית לפי סעיף 8(3) לחוק חופש המידע.

2. לצורך יישום ההחלטה הוקצו לפרויקט 3 מליון ₪ בהתאם לסעיף 27 להחלטת הממשלה 260.

3. במסגרת יישום החלטת הממשלה, משרד המשפטים פעל בשני מישורים בנוגע לאפוסטיל הדיגיטלי: ביצוע תיקוני החקיקה הנדרשים, וביצוע אפיון ופיתוח מענה עסקי וטכנולוגי.

4. **בפן המשפטי**, בוצעו שני תיקוני חקיקה שנדרשו לצורך יישום הפרויקט: ראשית, ביום 07/09/2020 תוקנו התקנות לביצוע אמנת האג (ביטול אימות מסמכי חוץ ציבוריים) (תיקון), התש"ף-2020. תיקון זה אפשר את הרחבת רשימת הרשויות המוסמכות להנפיק תעודות אפוסטיל בהתאם לאמנה; שנית, ביום 21/02/2021 תוקנו תקנות הנוטריונים (תיקון), התשפ"א-2021, לטובת פתיחת האפשרות לנוטריונים לערוך אישור נוטריוני באמצעות שימוש בחתימה אלקטרונית מאושרת.

5. תיקון התקנות כאמור לעיל, יצר את התשתית המשפטית לצורך מתן שירותי אפוסטיל דיגיטלי, הן לתעודות הציבוריות המונפקות על-ידי משרדי הממשלה השונים, והן לאישורים נוטריונים נוספים.

6. **במישור עסקי-טכנולוגי**, משרד המשפטים פיתח תשתית טכנולוגית ייחודית למתן שירותי אפוסטיל דיגיטלי לאזרחים ולנוטריונים, ובכלל זה:

א. הקמת תשתית על בסיס שדרת המידע הממשלתית המאפשרת שירות למשרדי הממשלה, באמצעותו יועברו תעודות ממשלתיות אלקטרוניות לצורך ביצוע התהליך הנדרש לשם אישורן כאפוסטיל בהתאם לאמנת האג. יודגש, כי באמצעות השירות הקיים כיום, מונפקים כ-180,000 אישורים בשנה בממוצע, בתהליך שדורש נכון להיום את הגעת הלקוח ל-4 תחנות פרונטליות שונות. לאחר השקת שירות האפוסטיל הדיגיטלי, יתאפשר שימוש בתשתית שפותחה לשם קליטת התעודה הציבורית מהמשרד הממשלתי הרלוונטי, והשבתה ללקוח כתעודת אפוסטיל מאושרת. השקת השירות לציבור מתוכננת לרבעון 3 לשנת העבודה 2021. במקביל, בימים אלו מבוצע תהליך אינטגרציה עם משרדי הממשלה אשר מעניקים לציבור שירות הנפקת תעודות ציבוריות, ביניהם: רשות

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

האוכלוסין וההגירה (אשר מהווה מקור לכ-55% מהביקוש השנתי הממוצע לתעודות הציבוריות להן מונפק אישור אפוסטיל), משרד החינוך, בתי הדין הרבניים, הנהלת בתי המשפט ומשטרת ישראל. חלק מרשויות אלו טרם פיתחו יכולות הנפקת תעודות ציבוריות דיגיטליות. לצד זאת, תהליך האינטגרציה נעשה גם עם יחידות מקצועיות בתוך משרד המשפטים: הרשות להסדר ורישום זכויות במקרקעין, רשות התאגידים, רשם הירושות ורשות הפטנטים – להן כבר קיימת יכולת הפקת תעודות ציבוריות אלקטרוניות. תהליכי אינטגרציה אלו תלויים בין היתר ביכולת משרדי הממשלה השונים לפתח תעודות דיגיטליות לתעודות הציבוריות המונפקות לציבור, והתחברותן לתשתית האפוסטיל הדיגיטלי. אנו פועלים במלוא המרץ בכדי להגיע לתהליך אינטגרציה עם שאר הגופים הממשלתיים המנפיקים תעודות ציבוריות, עד סוף שנת העבודה 2021.

ב. הקמת אתר ייעודי לנוטריונים, בו יוכלו לערוך אישור נוטריוני אלקטרוני ולאמתו בתעודת אפוסטיל. השירות יושק לציבור במהלך רבעון 3 לשנת העבודה 2021.

ג. הקמת אתר בין-לאומי לאימות האפוסטיל הדיגיטלי, כך שרשויות זרות יוכלו לאמת את מקוריות האפוסטיל הדיגיטלי הישראלי. השירות יושק לציבור במהלך רבעון 3 לשנת העבודה 2021.

7. לעניין תרגום התעודות לאנגלית: הנושא נבדק על-ידי צוות העבודה, אשר הגיע למסקנה לפיה כבר כיום ישנן תעודות דו-לשוניות, ואילו רוב התעודות שאינן דו-לשוניות, אינן ניתנות לתרגום בשל חסמים שונים.

הנני להודיע כי לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע יש בידך לעתור כנגד החלטה זו לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים, בתוך 45 יום.

מיטל כץ, עו"ד

הממונה על העמדת מידע לציבור
משרד המשפטים